

Daniel Black

Mánesova 92

120 00 Praha 2

daniel.black@basedinitiative.cz

Mgr. Klára Laurenčíková

Předsedkyně Rady vlády pro lidská práva

Úřad vlády České republiky

Nábřeží Edvarda Beneše 4

118 01 Praha 1

V Praze dne 6. května 2025

Věc: Otevřený dopis k usnesení Výboru pro práva LGBTI+ lidí ze dne 31. října 2024

Vážená paní předsedkyně,

obracím se na Vás jménem odborné i občanské veřejnosti, kterou znepokojuje vývoj v oblasti legislativy týkající se úřední změny pohlaví. Reaguji tímto na usnesení Výboru pro práva LGBTI+ lidí ze dne 31. října 2024, jež požaduje:

- odstranění všech lékařských podmínek pro úřední změnu pohlaví,
- umožnění této změny i nezletilým osobám,
- redefinici pohlaví výhradně na základě vlastní identifikace.

Tento návrh představuje zásadní narušení medicínských, právních a etických principů, které nesmí být přijímán bez hluboké, pluralitní a odborně vedené celospolečenské diskuse.

Složení výboru je odborně i institucionálně nevyvážené

Předsedkyní Výboru je Lucia Zachariášová, politická aktivistka a lídryně kampaně „Jsme fér“, dlouhodobě napojená na Prague Pride. Členové Výboru se skládají ze zástupců státní správy a neziskového sektoru, přičemž odborné instituce jsou zde buď zcela absentující, nebo jejich vliv není vyrovnaný.

Zástupci státní správy:

- Ministerstvo spravedlnosti, vnitra, školství, zdravotnictví
- Úřad vlády (Odbor rovnosti žen a mužů)
- Kancelář veřejného ochránce práv
- Kancelář vládního zmocněnce pro zastupování před ESLP

Zástupci akademické sféry a nevládních organizací:

- Logos, Trans*parent, ČSAP, Život 90, Ollove, Queer Geography, Proud, Prague Pride, ARA ART, Stud Brno, Univerzita Palackého a další jednotlivci (např. Kryštof Stupka)

Nejsou zastoupeny žádné z těchto odborných institucí:

- Sexuologická společnost ČLS JEP
- Česká lékařská komora
- Asociace klinických psychologů
- Lékařské fakulty
- Komory sociálních pracovníků
- Rodičovské organizace či etické komise

Výbor se tak neopírá o mezioborový expertní základ, ale o ideologicky homogenní okruh aktivistických struktur, které dlouhodobě prosazují narativ o „genderu jako pocitu“. Tímto způsobem nelze vytvářet legislativu s tak závažným dopadem na zdraví, děti, ženy a celý právní systém.

Odborná stanoviska, která výbor zcela ignoruje

1. Sexuologická společnost ČLS JEP (1. 8. 2024)

Označuje návrh za čistě politické rozhodnutí bez odborného základu. Zdůrazňuje:

- že pohlaví nelze měnit administrativním úkonem bez medicínských intervencí,
- že diagnóza vyžaduje dlouhodobé sledování, terapii a real-life test,
- že lékaři nesmí být zneužíváni k potvrzování politických konstrukcí.

2. Otevřený dopis slovenských odborníků (www.transsexualizmus.sk)

Podepsaný 429 lékaři, psychology, psychiatry a terapeuti, kteří odmítají liberalizaci tranzice.

Uvádějí:

- že genderová dysforie často odeznívá po pubertě,
- že tranzice nezlepšuje duševní zdraví,
- že neexistuje biologický základ pro změnu pohlaví,
- a že ideologie nemá místo v medicíně.

Radikalizace doporučení WPATH – varovný mezinárodní precedent

Výbor se opírá o tzv. standardy péče organizace WPATH (World Professional Association for Transgender Health). Tyto standardy jsou v posledních letech radikálně revidovány a v 8. vydání (WPATH SOC-8) z roku 2022 obsahují řadu eticky i odborně neobhajitelných bodů, včetně:

- záměrného odstranění věkových hranic pro zahájení tranzice,
- doporučení umožnit tranzici nezletilým bez souhlasu rodičů,
- absence požadavku na psychiatrické posouzení nebo dlouhodobou diagnostiku,
- prosazování tzv. afirmativního modelu bez možnosti oponentury.

Tyto změny vedly ve více státech (např. Švédsko, Finsko, Velká Británie, Norsko) k odmítnutí modelu WPATH jako nebezpečného a nevědeckého. Tamní zdravotnické autority se vrátily k modelu založenému na opatrnosti, diagnostice a výzkumu, nikoliv ideologii.

Je zcela nepřijatelné, aby česká legislativa nebo vládní výbor přebíraly kontroverzní a politizované standardy organizace, která ztrácí důvěru odborných kruhů po celém světě.

Naše požadavky

1. Okamžité zastavení legislativních prací, dokud nebude vytvořen odborně garantovaný, pluralitní a transparentní rámec.
2. Reforma složení Výboru, včetně odvolání členů bez odborné kvalifikace nebo s čistě ideologickým mandátem.
3. Zajištění zastoupení lékařů, terapeutů, rodičů, právníků, výzkumníků a pedagogů v rozhodovacích procesech.
4. Zahájení celospolečenské debaty, nikoliv jednostranné ideologické prosazování změn za zavřenými dveřmi.

Závěr

Úřední změna pohlaví se netýká jen administrativy. Jde o zásah do identity člověka, integrity těla, postavení žen, práv dětí a stability právního systému. Prosazování hlubokých změn zákona bez odborné garance, veřejného mandátu a oponentury je v demokratickém právním státě nepřijatelné.

Skutečná ochrana lidských práv vychází z pravdy, odpovědnosti a odbornosti – nikoli z přejímání

ideologických tezí.

Děkuji Vám za zvážení uvedených skutečností a očekávám Vaši veřejnou reakci.

S úctou,

Daniel Black

zakladatel spolku Based Initiative